

Tot op het bot verdeeld eiland houdt vandaag parlementsverkiezingen

Aanhangers van de MFK, de partij van ex-premier Gerrit Schotte, houden een mars door Willemstad. Foto: ANP

Latijns populisme op Curaçao

Moddergooien en ruzie kenmerken de politiek op Curaçao. Een dialoog ontbreekt, leiders worden blind gevolgd. Vandaag zijn er verkiezingen.

Door onze correspondent **DICK DRAYER**

WILLEMSTAD. Na een aantal tumultueuze politieke maanden bepaalt Curaçao vandaag koers. In de eerste parlementsverkiezingen sinds het Antilliaanse eiland een autonome status in het koninkrijk kreeg, mogen 115.000 kiezers hun stem uitbrengen. Het lijkt alsof de bevolking moet kiezen tussen de 'oude' politiek van de ooit machtige PAR, die de band met Nederland wil aanknopen, en de 'nieuwe' politiek van de afgevoerde premier Gerrit Schotte.

De kleurrijke partijvlaggen wapperen ook nu weer aan de lantaarnpalen in Willemstad, maar het zijn er behalve minder dan bij de vorige verkiezingen, amper twee jaar geleden. De meeste partijen hebben geen geld om weer voluit campagne te voeren. En er is nog een zichtbaar verschil: vlaggen en stem's zie je bijna niet meer. Alhoewel kiezers niet meer durven tonen op wie zij stemmen.

In de aanloop naar de verkiezingen zijn partijen's belangen, bedrijfwagens van een politicus die Schotte had laten vallen, gingen zelfs in vlammen op.

De geweldadige incidenten bevestigden imprints Joop Kuipers (34) niet. "Ning moet zijn de tegenstellingen op het eiland zo overgroot." Wie zijn voorkeur met een

vlaggetje op zijn auto behoudt, maar meer representen geen doelen te worden, zegt hij. "Dat heeft Schotte bereikt in twee jaar tijd."

Kuipers is geen fan van Schotte, de premier die het eiland twee jaar geleden nieuw elan schenkte, maar vooral in het nieuw kwam door persoonlijke en politieke schandalen. Sinds zijn demissionaire regering vorige maand werd vervangen door een interim-kabinet, tekent elke dag documenten uit die zijn handen met de Italiaanse maffia moeten aantoenen. Het gold dat hij van de Siciliaanse crimineel Francesco Greco krijgt, zou Schotte zelfs gebrekken om zijn zonne achterban op te jagen.

haar leider dat zo intensief is, dat dialoog met de straat onmogelijk is. Die wordt steevast afgeschied als anti-parlementaire, de standpunten doen er niet toe.

Gerrit Schotte beheert dat spel uitstekend. Net als Helmin Wiels, leider van de onafhankelijkheidspartij FK, waarmee Schotte onder een-entweder vormde. Hij overtuikt elke dag in zijn eigen radioprogramma tegen de democratie van Nederland en alle instituties of personen die daarmee te maken hebben. Beide mannen kansen door hun directe contact met hun achterban op het eiland veel mensen op de been brengen.

Kleer Lianeer (34) is dol op

het land Curaçao aangeworven of verhindert hun werk te doen."

Ondersnemer Kuipers houdt zijn hart vast vandaag. "De verkiezing gaat over de beschaving tegenover de anarchie. Ik heb mensen in de zaak die nog steeds niet begrijpen dat er straks geen werk meer voor ze is, als ze Schotte volgen. De werkelijkheid zal verhoeden in 2017 bij ongewijzigd beleid."

Het is de vraag of de PAR, die het nu twee jaar geleden voor het zeggen had, er vandaag in slaagt kiezers terug te winnen. Die partij heeft volop mogelijkheden aan het moddergooien, en dwong de regering-Schotte, hoe-wel die afdemissionair was, alomg af te treden.

Begevoegde hebben hun hoop gevestigd op FAK, een nieuwe partij onder leiding van Alex Rosaria. Deze economie was staatssecretaris van Financiën in de laatste regering van de Nederlandse Antillen en profileert zich als een soort D66, het redelijke alternatief.

Miguel Goede betwijfelt of voldoende kiezers er heil in zien. Volgens hem zijn de afgevoerde jaren de laatste geweest voor de economie. "Werp een blik op de betalingsbalans. Kijk naar het tekort op de begroting. Lees de cijfers over de investeringen die teruglopen en kijk naar de werkelijkheid. Zelfs zonder de modder die dagelijks naar elkaar gegooid wordt, kan je vaststellen dat de verkiezing morgen geen keuze kan zijn tussen belonen en straffen van deze regering."

Daarmee lijken de kansen voor Schotte en Wiels groot. Goede: "Het lijkt wel of dit eiland een roerkeer heeft voor een koninkrijksovername tussen een koninkrijksovername."

"De verkiezingen gaan over de beschaving tegenover de anarchie"

Ondersnemer Joop Kuipers

Politicus is volgens bestuurder Miguel Goede de dominante factor in de Curaçaose politiek. "Het is begonnen met het referendum en de staatskundige verandering", zegt hij. In 2005 mocht de bevolking kiezen tussen onafhankelijkheid of een losser band met de noordelijke koloniale. Het werd een tussenform met autonomie met Nederlands toezicht, vooral op de financiën. "Curaçao werd toen geïntegreerd met de vraag naar zijn eigen identiteit. Thema's als de relatie met het moederland, kolonialisme en slavernij werden belangrijk."

Politici buiten dit uit en introducties, volgens Goede, een Zuid-Amerikaanse vorm van populisme. Kennelijk is een contact tussen de achterban van een politieke partij en

Schotte. Hij is volgens haar de enige die opties voor de armen, zoals zij. Ze geloofde niets van de laatste omhellingen over de maffiaconnecties van haar doot. "Het is allemaal praten. Vanaf de eerste dag wordt mijn regering dwarsgezeten. En elke keer komen ze weer met nieuwe beschuldigingen." Dat Gerrit Schotte in 2007 een vrouw doodde, is bijvoorbeeld zo'n grove leugen, zegt ze, zelfs als ze het versterkingsrapport van het ongeluk onder ogen krijgt. "Ze ver gaan ze, dat ze dit soort zaken veruitvoeren en het openbaar ministerie doet gewoon mee."

Het punt volgens bestuurder Miguel Goede allemaal in de populistische strategieën van onafhankelijkheid MFK en FK. "In de afgelopen twee jaar hebben zij veldwettig de instituties van

De vier belangrijkste lijsttrekkers bij de verkiezingen. In totaal strijden 8 partijen om 21 zetels

De jonge partij FAK, onder leiding van voormalig staatssecretaris **Alex Rosaria**, presenteert zich als het redelijke alternatief voor de met modder gooiende zittende politiek.

De top van de MFK, van ex-premier **Gerrit Schotte** bestaat uit zelfmede ondernemers, maar richt zich vooral op armere eilandbewoners. Het is de vraag of Schotte is geschaad door onlangse gepubliceerd bewijs over zijn banden met de maffia.

De PAR won in 2010, maar werd buitenspel gezet. **Emily de Jongh-Elhage**, de laatste premier van de Antillen, is lijsttrekker. De PAR is vaak weggevoerd als schoolhoofje van Nederland, maar heeft een trouwe achterban.

De onafhankelijkheidspartij van **Helmin Wiels** groeit gestaag. Maar dank aan de onderklasse op Curaçao die zich slaafstoffer voelt van Nederland en de elite op het eiland.

CURAÇAO - Na een aantal tumultueuze politieke maanden bepaalt Curaçao vandaag koers. In de eerste parlementsverkiezingen sinds het Antilliaanse eiland een autonome status in het koninkrijk kreeg, mogen 115.000 kiezers hun stem uitbrengen. Het lijkt alsof de bevolking moet kiezen tussen de 'oude' politiek van de ooit machtige PAR, die de

banden met Nederland wil aanhalen, en de 'nieuwe' politiek van de afgezette premier Gerrit Schotte.

De kleurrijke partijvlaggen wapperen ook nu weer aan de lantaarnpalen in Willemstad, maar het zijn er beduidend minder dan bij de vorige verkiezingen, amper twee jaar geleden. De meeste partijen hebben geen geld om weer voluit campagne te voeren. En er is nog een zichtbaar verschil: vlaggetjes op auto's zie je bijna niet meer. Alsof kiezers niet meer durven tonen op wie zij stemmen.

In de aanloop naar de verkiezingen zijn partijauto's belaagd. Bedrijfswagens van een politicus die Schotte had laten vallen, gingen zelfs in vlammen op. De gewelddadige incidenten bevreedden importeur Joop Kusters (54) niet. „Nog nooit zijn de tegenstellingen op het eiland zo uitvergroet.” Wie zijn voorkeur met een vlaggetje op zijn auto bekendmaakt, moet oppassen geen doelwit te worden, zegt hij. „Dat heeft Schotte bereikt in twee jaar tijd.”

Kusters is geen fan van Schotte, de premier die het eiland twee jaar geleden nieuw elan beloofde, maar vooral in het nieuws kwam door persoonlijke en politieke schandalen. Sinds zijn demissionaire regering vorige maand werd vervangen door een interim-kabinet, lekken elke dag documenten uit die zijn banden met de Italiaanse maffia moeten aantonen. Het geldt dat hij van de Siciliaanse casinobaas Francesco Corallo krijgt, zou Schotte deels gebruiken om zijn arme achterban op te jatten.

Polarisatie is volgens bestuurskundige Miguel Goede de dominante factor in de Curaçaose politiek. „Dat is begonnen met het referendum en de staatkundige verandering”, zegt hij. In 2005 mocht de bevolking kiezen tussen onafhankelijkheid of een innige band met de voormalige kolonisator. Het werd een tussenvorm van autonomie met Nederlands toezicht, vooral op de financiën. „Curaçao werd toen geconfronteerd met de vraag naar zijn eigen identiteit. Thema's als de relatie met het moederland, kolonialisme en slavernij werden belangrijk.”

Politici buiten dit uit en introduceerden, volgens Goede, een Zuid-Amerikaanse vorm van populisme. Kenmerk is een contact tussen de achterban van een politieke partij en haar leider dat zo intensief is, dat dialoog met de rivaal onmogelijk is. Die wordt stevast afgeschilderd als anti-patriottistisch; de standpunten doen er niet toe. Gerrit Schotte beheerst dat spel uitstekend. Net als Helmin Wiels, leider van de onafhankelijkheidspartij PS, waarmee Schotte eerder een coalitie vormde. Hij oreert elke dag in zijn eigen radioprogramma tegen de

bemoeienis van Nederland en alle instituties of personen die daarmee te maken hebben. Beide mannen kunnen door hun directe contact met hun achterban op het eiland veel mensen op de been brengen.

Kiezer Lianne Josefa (54) is dol op Schotte. Hij is volgens haar de enige die opkomt voor de armen, zoals zij. Ze gelooft niets van de laatste onthullingen over de maffiaconnecties van haar idool. „Het is allemaal gelogen. Vanaf de eerste dag wordt mijn regering dwarsgezeten. En elke keer komen ze weer met nieuwe beschuldigingen.” Dat Gerrit Schotte in 2005 een vrouw doodreed, is bijvoorbeeld zo'n grove leugen, zegt ze, zelfs als ze het verzekeringsrapport van het ongeluk onder ogen krijgt. „Zover gaan ze, dat ze dit soort zaken verzinnen en het Openbaar Ministerie doet gewoon mee.”

Het past volgens bestuurskundige Goede allemaal in de populistische strategieën van coalitiegenoot MFK en PS. „In de afgelopen twee jaar hebben zij stelselmatig de instituties van het land Curaçao aangevallen of verhinderd hun werk te doen.” Ondernemer Kusters houdt zijn hart vast vandaag. „De verkiezing gaat over de beschaving tegenover de anarchie. Ik heb mensen in de zaak die nog steeds niet begrijpen dat er straks geen werk meer voor ze is, als ze Schotte volgen. De werkloosheid zal verdubbelen in 2017 bij ongewijzigd beleid.”

Het is de vraag of de PAR, die het tot twee jaar geleden voor het zeggen had, er vandaag in slaagt kiezers terug te winnen. Die partij heeft volop meegedaan aan het moddergooien, en dwong de regering-Schotte, hoewel die al demissionair was, alsnog af te treden.

Hogeropgeleiden hebben hun hoop gevestigd op PAIS, een nieuwe partij onder leiding van Alex Rosaria. Deze econoom was staatssecretaris van Financiën in de laatste regering van de Nederlandse Antillen en profileert zich als een soort D66, het redelijke alternatief. Miguel Goede betwijfelt of voldoende kiezers er heil in zien. Volgens hem zijn de afgelopen jaren desastreus geweest voor de economie. „Werp een blik op de betalingsbalans, kijk naar het tekort op de begroting, lees de cijfers over de investeringen die teruglopen en kijk naar de werkloosheid. Zelfs zonder de modder die dagelijks naar elkaar gegooid wordt, kun je vaststellen dat de verkiezing morgen geen keuze kán zijn tussen belonen en straffen van deze regering.”

Daarmee lijken de kansen voor Schotte en Wiels groot. Goede: „Het lijkt wel of dit eiland een voorkeur heeft voor een kennissenkabinet boven een kenniskabinet.”